

Kreikkalainen murhenäytelmä /16.06.2012

Olen valmistelemassa syksyn alkuun kirjaa ”Emumunaus”, jonka työversiosta tässä tulee muutamia poimintoja ajankohtaisesta Kreikan alasajosta, joka on kreikkalaisille ihmisille aivan sietämätöntä menoa. Tilanne elää, ja niin elävät kirjan tekstitkin.

Sisäinen pakkodevalvaatio on EU:n ja Kansainvälisen Valuuttarahaston (IMF) yleislääke kaikkiin mahdollisiin taloudellisiin sairauksiin. Lääke tappaa sekä talossa että puutarhassa. Kun

sillä on hoidettu Kreikkaan tarttunutta hullun rahan tautia, se synnytti taloudellisen laman, jolle ei ole loppua näkyvissä.

Tämä kaikki on ylivelkaantuneille maille viheliäistä politiikkaa, nobelisti Joseph Stiglitzin mielestä itsemurhapolitiikkaa. Björn Wahlroos, joka tanssii eurojen kanssa ja joka keväällä 2012 voitti Alex Stubbin jakaman Suomen Idols-palkinnon, on samaa mieltä, mutta Wahlroosin tapauksessa kyseessä ei ole enemmistön vaan vähemmistön tyrannia, markkinoiden hirmuvalta kansallisvaltioiden politiikkaan. Markkinoilla on mediassa ja taloustieteessä täyshegemonia, eikä niitä syytetä kriisistä. Markkinoiden toimitsijat ovat kansalaisille kasvottomia, ja heidän syytesuojansa on se, ettei heitä tunneta.

Niin ollen kreikkalaiset voivat syyttää ahdingostaan vain tuntemiaan kasvollisia henkilöitä. Heille Angela Merkel on rouva Göbbels ja sen poliittisen miehittäjävaltion edustaja, jolle Kreikka on vain neljännen valtakunnan eteläeurooppalainen protektoraatti. He näkevät Saksan kurittavan heidän maataan EU:n ja Euroopan keskuspankin (EKP) talouspolitiikalla. EKP on monille sen Reichsbankin perillinen, jonka Bismarck perusti yhdistettyään Saksan 1870-luvulla Ranskaa vastaan käydyn sodan jälkeen "raudalla ja verellä". (Euroopan parlamentin toinen kotipaikka Strasbourg on sillä tavalla Euroopan rauhan symboli,

että kaupunki on sen Bismarckin voittaman sodan jälkeen vaihtanut isäntävaltiota neljä kertaa, mutta ei vaihda enää.)

Syyllisiä haetaan mielellään maan rajojen ulkopuolelta, mutta löytyy niitä maan sisältäkin. Seuraavat luvut ovat paljastavia.

Vuosina 1995-2008 Saksassa valmistettujen tavaroiden hinnat nousivat 9 %, kun taas kreikkalaistuotteiden hinnat nousivat 67 % (ja ongelmamaista espanjalaisten tavaroiden hinnat 56 %, portugalilaisten 47 % ja italialaisten 41 %). Nämä luvut ovat Emun kriisin tausta. Eurostatin tilastoista on edelleen laskettavissa, että euron olemassaolon aikana on saksalaisen työn hinta noussut vain 26 %, mutta kreikkalaisen 50 %, irlantilaisen 52 %, italialaisen 57 %, portugalilaisen 69 % ja espanjalaisen 72 %.

Ei ole mahdollista, että nämä muut maat voivat jatkaa elämää entiseen tapaan samassa rahaliitossa Saksan kanssa. Hintakilpailukykyensä säilyttäneelle Saksalle ja sen menettäneille maille ei sovi sama rahapolitiikka.

Ilman muiden EU-maiden pakkosolidaarisuutta ja raha-apua Kreikan valtion ylivelkaantuneisuus nousisi nopeasti Japanin tasolle 200 prosenttiin kansantuotteesta – paitsi että Kreikka ei enää saisi sellaiseen velan kasvuun rahaa lainaksi. Japanin – ja Yhdysvaltojen – on helpompi hoitaa velkaansa, joka on kotimaahan, kun taas Kreikan velasta suurin osa on ulkomaille. Kun yksinomaan korkojen maksaminen lainanantajille vaatisi Kreikan budjetin nykyisen 10 prosentin alijäämän kääntämistä 15–20 prosentin ylijäämäksi, pienintäkään toivoa velkojen maksusta ei ole.

Emuun sisäänrakennetusta sisäisestä devalvaatiosta ei ole luvassa kuolleista herääminen eikä ylösnousemus.

Kreikan lama on niin pitkä ja niin syvä, että se on aivan ainutlaatuinen ja poikkeuksellinen koko maailmassa.

Aave kummittelee Euroopassa, sisäisen devalvaation aave. Se on pukeutut ylleen ”rakenteellisten uudistusten” kaavun. Kyseinen sanapari on sitä epämääräistä abrakadabraa, joka pitää kääntää aaveiden kieleltä kansan kielelle. Silloin selviää, että kyse on hyvinvointivaltion purkamisesta. Hyvinvoinnin ”uudistaminen” on sen huonontamista. Se on pahoinvoinnin kasvua?

Uudistus on jatkumon keskeytys, muutos olemassa olevaan. Se on ensi kuulemalta myönteinen asia; kaikkihan me kuolaamme uuden ja uudistusten perään. Muutos on mahdollisuus, sanovat. Se on mahdollisuus myös siihen, että asiat ovat tulevaisuudessa huonommin kuin tänään. Työelämän ja sosiaaliturvan Emu-ajan uudistuksissa on kysymys nimenomaan siitä. Emu näyttää kriisitilanteessa todellisen luontonsa, joka on sisäisen devalvaation pakkovaltaa ihmisiin.

Emun luonteen paljastumiseen liittyy myös englannin kielen sanan "austerity" suomenkielinen käännös. Adjektiivina se on kitkerää, katkeraa ja karvasta. Substantiivina sitä ehkä eniten ja kuvaannollisimmin vastaa sana "säästö", ja siihen liittyvää positiivista mielikuvaa taas kuvaa hyvin ruotsalainen sananlasku "Den som spar, den har" (Joka säästää, sillä on). Sitä mieli, mitä kieli.

EU:n yhdessä Kansainvälisen Valuuttarahaston (IMF) kanssa ongelmamaille määäämissä säästöohjelmissa ei ole kyse vain säästämisestä vaan ennen muuta pakkosäästämisestä, ja siinä asiassa ne toteuttavat suomalaista sananlaskua "Sääli on sairautta". EU ei vitsaansa säästä kurittaessaan "säästöohjelmilla" ylivelkamaiden eurokansalaisia. Säästöt ovat leikkauksia, poisottamisia, alasajamisia, supistuksia, ulkoistamisia ja privatisointeja.

Entisen laulun sanoin ”menee huonosti: ensin täällä tehdään sairaita, sitten sairaala”. Kun Kreikkaan iski hullun rahan tauti, sille ei ollut valmista kulkutautisairaala. EU-tohtorit määräisivät lääkkeeksi sisäisen devalvaation, jonka hirvittäviin sivuoireisiin ei EU:lla ollut vastalääkettä. Jos ei tauti tapa, lääke tappaa.

Kreikka sai yhteisvaluutasta näkösuojan velkaantumiselleen. Se oli käyttänyt suruttomasti tilaisuutta hyväksi ja ottanut velkaa velan päälle. Sillä tavalla se maalasi itsensä velalla nurkkaan vähän samalla tavalla kuin kävi Suomelle 1980-luvun lopussa Rolf Kullbergin klinin avattua tuontirahaikkunat ja -ovet sepposen selälleen lainarahan tulla sisään ja velkaannuttaa Suomi. Kreikan oikeistolaiset ja sosialidemokraattiset hallitukset jakoivat vuorollaan tuontirahalla kustannettuja perusteettomia etuja kansalaisille, jotka vähitellen tottuivat niitä saamaan.

Kun Suomi oli sairas 20 vuotta sitten, maa pelastettiin markan ulkoisen arvon heikentämisellä eli devalvaatiolla. Suomen palkka- ja hintataso palautettiin synkroniin verrokkimaiden kanssa.

Devalvaatio oli puolen miljoonan työttömän maassa uuden kasvun käynnistin. Kreikkakin olisi tarvinnut oman valuutan ja devalvaation. Käytössä on kuitenkin ollut väärä kolhoosiraha, eikä euro jousta yksittäisten maiden tarpeisiin.

Sisäinen devalvaatio, joka upottaa Kreikan, on kuria ja pakkoa ilman kasvun käynnistimiä ja katalyyttejä. Kreikassa kansantuote laskee viidettä vuotta peräkkäin ja vuoteen 2008 nähden kansantuotteesta (BKT) on menetetty viidennes. Jotta Kreikka saisi ulkomailta rahaa konkurssipesän hoitoon, sen on itse ajettava itsensä alas, deflatoitava talous, räjäytettävä vanhat rakenteet ja aloitettava jälleenrakennus talouden jätteiden raunioilta.

Yhteistä ylivelkamailta vaadituissa rakenteellisissa uudistuksissa on se, että uudistamista vaaditaan työelämän asioissa, joista näihin aikoihin asti on päätetty työehtosopimuksissa, ja että hyvinvointivaltion sosiaaliturva on niille liian kallis ja siis liian hyvä. Sisäinen devalvaatio on poliittinen automaatti sellaisten rakenteellisten uudistusten toteuttamiselle, joilla pannaan toimeen nämä ”uudistukset”.

Pakkosäästöohjelmilla Kreikkaan kohdistetaan täystuho. Kansalaisyhteiskunta taistelee, mutta EU on sille ylivoimainen vastustaja. EU pitää kiinni siitä päästä valtanarua, jossa on raha, kun taas sen toisessa päässä kansa. Kreikan velkaantuminen on sen omien poliitikkojen aiheuttama, ja suurena apuna toimi Goldman Sachs, mutta hirvittävä on se puhdistustyö, jonka kohteeksi on joutunut kriisisyytön kansa.